Aº. 1840. Nº. 23.

DONDERDAG DEN 19den MAART.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 16 Maart 1840.*

Alzoo de navolgende personen zich bij requeste aan Zijne Excellentie den Heer Gouverneur Generaal hebben gewend, met verzoek om *Brieven van Manumissie*, te verleenen aan de navolgende Slaven, als:

1º. M. E. BUSCHMAN, voor de Slaven *Adolf* en *James;* haar in eigendom toebehoorende.

2º. P. NUIJZEL, voor de Slavin *Johanna Wilhelmina;* hem in eigendom toebehoorende.

3º. T. P. KAERSENHOUT, als Staatvoogd over- en voor de Slaven *Louise, Albertina, Albertus, Hermanus David* en *Maria;* vroeger toebehoord hebbende aan A. H. LOBBRECHT.

4º. W. KOORNDIJK, voor de Slaven *Frederik* en *Jeannette;* hem in eigendom toebehoorende.

Zoo is het, dat Zijne Excellentie goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen al de genen, die vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich hiertegen te verzetten, om binnen den tijd van *drie* weken na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, de verzochte *Brieven van Manumissie* verleend worden.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

SCHEEPS-TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 15den dezer, de Engelsche Sloep *Pembroke*, Kapt. W. Payne, van Demerary; hebbende 6 dagen reis.

Den 16den, de Nd. Am. Brik *Creole*, Kapt. F. Nickerson, van Boston, hebbende 23 dagen reis; Passagiers: de Heeren J. W. Fuchs en J. Robertson.

UITGEKLAARD.

Den 14den, het Schip *Phœnix*, Kapt. J. J. Gorter, lading: 46 vaten- en 1981 balen heele Koffij, 3 vaten- en 328 balen gebroken dito en 12 balen schoone Katoen.

Den 16den, het Schip *Alcyon*, Kapt. J. M. Jansen, lading: 210 vaten Suiker, 9 balen heele Koffij, 32 balen schoone- en 3 dito vuile Katoen en 1170 pond oud Koper.

Idem, het Schip *Adolph Frederik*, Kapt. G. Zwanenburg, lading: 265 vaten Suiker, 20 balen schoone Katoen, 2 kisten Manufacturen en 13 vaten Rum. — Allen naar Amsterdam.

EXTRCT uit de Prijs-Courant van *Boston* van Zaturdag den 8sten Februarij 1840.

KAARSEN.

Smeer,	per pond	14	Centen.	
Spermac.	» »	40	»	
Bosten,	» »	41	»	

KAKAO.

Van Para, 7 à 7½ Centen per pond.

KOFFIJ.

Mocha, ...	per pond	13 a 15	Centen.
Java, ...	» »	12½ a 14	»
St. Domingo,	» »	9¼ a 10	»
Laguaira,	» »	10¼ a 11½	»
Cuba,	» »	9 a 11	»
Rio,	» »	9½ a 11½	»
Sumatra,	» »	10 a 11	»

KATOEN.

New Orleans,	per pond	10 a 12	Centen.
Upland,	» »	9½ a 11	»
Alabama,	» »	10 a 12	»

VISCH, *(gedroogde en gezouten.)*

Bank per quint.,	S. 2. 62 a	S. 2. 75.
Bay, » »	» 2 30 a	» 2. 40.
Haddok & Hake,	» 1. 50 a	» 1. 62.
Makreel No. 1,	» 12. 25 a	» 12. 50.
Dito » 2,	» 10. 25 a	» 10 50.
Dito » 3,	» 6. 25 a	» 6. 50.

BLOM.

Per vat, S. 7. — á S. 7 · 37.

MALASSIE.

Havana en Ma-tart,	23 a 23½	Cent per gall.
Dito zoet, . . .	24 a — —	» »
Quadeloupe en Mart.,	25 a — —	» »
Trinidad, ...	25 a — —	» »
Suriname, ...	24 a 25 —	» »

RIJST per pond, 3½ à 3¼ Centen.

ADVERTISSEMENTEN.

De Administrateur van Financien, zal op aanstaande Maandag den 23sten dezer, des morgens ten *negen* ure, door den Vendumeester M. A. KEIJSER, aan 's Lands Magazijnen achter het Fort *Zeelandia*, doen verkoopen:

Eene partij ledige *KISTEN, VATEN, SCHOVEN enz.*, aldaar te bezigtigen.

Paramaribo den 17 Maart 1840.

De Administrateur voornoemd,
CH. LEERS.

De Koloniale Ontvanger en Betaalmeester *ad interim*, informeert bij deze de PATENTPLIGTIGEN, dat de Acten van Patent voor het loopend dienst-jaar, tegen intrekking der afgegeven bewijzen van ingeleverd *Declaratoir ter bekoming van Patent*, ten zijnen Kantore verkrijgbaar zijn: — terwijl mede herinnert wordt dat de *eerste* termijn van het Patentregt vóór het einde dezer maand moet worden voldaan.

Paramaribo den 17 Maart 1840.

HELB.

Pro Justitia. (10192)

DE EXPLOICTEUR BIJ HET GEREGTSHOF TE *SURINAME;*

zal ter requisitie van den fungerenden PROCUREUR GENERAAL, daartoe bij appointement van het Geregtshof, dd. 10 Maart jl. geautoriseerd, ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden uit denzelve Hove, op MAANDAG, den 23sten MAART e. k., des namiddags ten *vier* ure, ten huize van den Vendumeester ALEXANDER SALOMONS, *ad opus jus habentium*, publiek verkoopen:

Eenige der *GEREDDE GOEDEREN*, uit het bij de rivier *Marowijne* verongelukte Nederlandsch Koopvaardij-Schip *Catharina Jacoba*, Schipper EVERT GEERTS PEKELDER, bestaande in: *PROVISIEN, DRANKEN, OLIE enz.*

Liggende de lijst dier Goederen, als ook de veil-conditien, van *heden* af, ten Kantore van den ondergeteekenden, voor een ieder ter *visie*, terwijl dezelve Goederen, op den verkoopdag, ten huize voornoemd, ter bezigtiging zullen gesteld worden.

Paramaribo den 17 Maart 1840.

R. GOLLENSTEDE,
Exploicteur.

Tooneel-Genootschap: THALIA.

DERDE REPRESENTATIE.

MAANDAG, DEN 23sten MAART 1840.

DE VERWARRING,

Blijspel in vijf Bedrijven;

naar het Hoogduitsch van A. VON KOTZEBUE.

VOORAFGEGAAN DOOR:

DE GENERAAL MOREAU

OF

DE DRIE TUINIERS,

Tooneelspel in één Bedrijf;

naar het Hoogduitsch, van W. VOGEL.

De aanvang is *precies ten zeven ure.*

De Entreé-billetten zullen op den dag der vertooning, in het *Tooneel Gebouw* verkrijgbaar zijn.

De Secretaris,
(11845) H. F. WESENHAGEN,

(11843) Al de genen, die iets te vorderen hebben, of verschuldigd zijn aan den Boedel wijlen mijnen Vader, den Heer ABRAHAM HAIM ARRIAS, worden verkocht daarvan opgave te doen bij

Js. ARRIAS,
Executeur Testamentair.

(11844) De ondergeteekende verzoekt al degenen, welke hem over de Jaren 1835 tot- en met *ultimo* December 1839, *voor geleverd VLEESCH*, verschuldigd zijn, hunne rekening ten spoedigste te komen aanzuiveren, dewijl hij anders genoodzaakt zal zijn *regtsmiddellen* in het werk te stellen; — ook verzoekt hij diegene aan wien hij schuldig is, hunne rekening in te zenden, ten einde na accoord bevinding betaling te kunnen erlangen.

Verders waarschuwt hij een ieder om geene Goederen in het vervolg meer af te leveren, dan op behoorlijke *requisiten* door hem zelve of zijne Echtgenoote, als ook de Heer Jos. ABM. SALOMONS geteekend, zullende anders *geene* betaling geschieden.

Paramaribo den 18 Maart 1840.

JB. A. DE VRIES.

(11847) ☞ Op HEDEN, den 19den Maart, aan boord van het Schip *Heppens*, *BEROOKING* zullende plaats hebben, zoo heeft de ondergeteekende de eer, als daartoe gelast, zulks ter kennis van het algemeen te brengen.

G. D. SWART.

(8952) J. F. HALFHIDE, verzoekt om niets hoegenaamd op zijne rekening af te geven, zonder door hem eigenhandig onderteekend *requisiet;* — zullende anders geene betaling worden gepræsteerd.

Paramaribo den 18 Maart 1840.

ERRATA:

*** In de annonce van den fungerenden Procureur Generaal, wegens verkoop der Goederen van het gestrand Schip staat: het Schip *Jacoba Catharina*, Schipper E. PEKELDER, moet zijn: Schip *Catharina Jacoba*, Schipper E. G. PEKELDER.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

FRANKRIJK. — Onder de zware onweders, die zich in de maand Junij 1839 in vele streken hebben doen gevoelen, is vooral hevig- en merkwaardig geweest, het onweder, dat op den 18den Junij zijne kracht heeft doen gevoelen op het kasteel en park van Chatenay, op zes uren afstands van Parijs gelegen, tusschen Ecouen en Louvres. Volgens de verhalen, was door eene hoos het geheele kasteel met al deszelfs beplantingen vernield en verwoest; vijftigjarige boomen waren als zwavelstokken gespleten, of geheel gekromd of honderden ellen ver weg geslingerd. De roep van deze geduchte werking der natuur had de belangstelling der Akademie en Wetenschappen getrokken, en de natuurkundige Peltier (als arbiter geroepen tusschen den eigenaar van het landgoed en de maatschappij van schade vergoeding) die beweerde, dat zij gehouden was tot vergoeding van schade door onweder, waar bliksem en hagel voornamelijk de oorzaken zijn, maar niet tot die door eene hoos veroorzaakt zich op de plaats begeven hebbende, bragt in de zitting der gezegde Maatschappij van den 15den Julij, een verslag uit, dat in vele opzigten ons te merkwaardig voorkwam, om hier niet kortelijk te vermelden. Reeds des morgens had zich een onweder ten zuiden van Chatenay gevormd, had de rigting genomen naar het dal dat tusschen de heuvelen van Ecouen en de hoogte van Chatenay ligt; de wolken waren vrij hoog en bleven boven het dorp hangen. Op den middag kwam een tweede onweder snel uit het zuiden opzetten en nam dezelfde rigting. Nabij het eerste, hooger hangende onweder gekomen had er een stilstand plaats; beide zwaar met electrieke stof beladen wolken, hielden elkander door de terugwerkende kracht tegen en bleven aldus hangen; het was blijkbaar, dat een van beiden eene nieuwe rigting moest nemen, en dat het terrein op deze rigting grooten invloed zou uitoefenen. Tot nog toe had de donder door het tweede onweder gerold, toen eensklaps een der lagere wolken, naar den grond dalende, met denzelven in aanraking kwam en alle losbarsting van den donder had opgehouden. Eene geweldige aantrekking had er plaats: alle ligte voorwerpen, het stof van den grond, enz. werd naar de punt van de wolk heen getrokken, een onophoudelijk geruisch werd gehoord, kleine wolkjes zweefden en draaiden, stegen en daalden snel rondom den omgekeerden kegel, welks uiterste in vuur scheen. De boomen van het zuidoosten in noordwestelijke strekking der hoos gelegen, werden met geweld ontworteld, en ondergingen eene zeer vreemde verandering. De hoos daalde in het dal af aan het einde van Fontenay naar eene rei boomen, langs eene drooge, maar nog vochtige beek; na hier alles verbrijzeld en ontworteld te hebben trok zij dwars het dal door naar andere boom-beplantingen, die eveneens vernield werden. Hier bleef de hoos eenige minuten staan; het eerste onweder door de hoos teruggedreven begon nu te wijken naar het westelijk gedeelte van het dal van Chatenay; de hoos door dezelfde terugwerking van die westelijke rigting afgehouden nam haar koers naar het park van Chatenay alles op haren weg vernielende; op den heuvel van het kasteel gekomen, werden de muren omvergeworpen, het dak afgeslagen, alle boomen tot 500 ellen ver weggeslingerd: de heuvel afgedaald, bleef de hoos boven een vijver stilstaan, doodde hier alle visschen; ging vervolgens langs eene laan wilgenboomen wiens wortels in het water stonden, en verloor nu allengs hare kracht, tot zij op 1000 ellen afstands aan een boschje zich in twee deelen scheidde, waarvan het eene als wolk oprees, en het andere zich allengs ontbond. Het merkwaardigste van dit verschijnsel was, dat alle boomen, die door de hoos getroffen werden, al hun sap verloren hadden en uitgedroogd waren alsof zij 48 uren in een oven van 150° warmte waren geweest; alle waren in de lengte in latten gespleten; zij hadden tot geleiders van massa's electriciteit, van onophoudelijke bliksems gediend; de door deze ontlading van electriesche stof verhoogde temperatuur, had terstond alle vochtigheid uit deze geleiden verdampt, de boomen doen splijten die daarna door de kracht van de hoos verbroken of weggeslingerd werden. De heer Peltier besluit zijn verslag met deze opmerkingen: Den loop van dit verschijnsel volgende; zien wij een gewoon onweder in eene hoos veranderen; men ziet twee onweders bijeen; het een hooger, het ander lager; het eerste het ander naar de aarde drijvende; de voorste wolken van dit onweder met den grond in gemeenschap, het stof enz. opdwarlerend aantrekkende. Zoodra deze gemeenschap gevestigd is, houdt de donder op; de ontladingen hebben plaats door een geleider, gevormd uit de aldus afgedaalde wolken en de boomen in de vlakte. Deze boomen door de electriciteit doordrongen, hebben zulk eene verhoogde temperatuur, dat in een oogenblik al hun sap in damp vervliegt. Men heeft vlammen, vuurballen en vonken met dit verschijnsel zien gepaard gaan; een zwavelreuk bleef verscheidene dagen in de huizen; de gordijnen werden verschroeid. Alles bevestigt, dat de hoos slechts een wolkgeleider is, tot ontlading der hoogere wolken, dat het onderscheid tusschen een gewoon onweder, en een onweder, van eene hoos vergezeld, in dien geleider bestaat, die strekt om de worsteling daar te stellen tusschen het einde der hoos in het gedeelte van den grond. Te Chatenay werd deze geleider gevormd door den invloed der terugwerkende kracht van een hooger onweder, die de voorste wolken van het lagere onweder naar de aarde dreef.

ADEN EN CEUTA.

De uitbreiding van het engelsche stelsel ter bezetting van vaste plaatsen op alle punten des aardkloots, om van daar levensmiddelen of wel versche troepen naar elders te kunnen zenden; of om van daar gelegenheid te hebben andere handeldrijvende volken te dwarsboomen en voor zich den alleenhandel te verkrijgen, heeft meermalen de openbare aandacht der Europeërs tot zich getrokken. De bezitneming van het aan den mond der Roode Zee gelegene Aden heeft die aandacht nog meer opgewekt, en de gevoeligheid van magtige volken, vooral van Frankrijk, gaande gemaakt. Naar het voorgeven zou die inbezitneming door geweld van wapenen, slechts eene schijnvertooning, de inbezitneming met der daad eene vredelievende overgave van een verkocht stuk land met den opstal geweest zijn; Veertig duizend ponden sterling zouden den bevelhebber der plaats en de inwoners van het stedeke hebben schadeloos gesteld voor het verlies van eigendom en nationale onafhankelijkheid. Die nationaliteit was echter en kon niet groot zijn in een land, waarin een onnoemlijk aantal kleine, van elkander geheel onafhankelijke opperhoofden, elkander steeds ijverzuchtig en vijandig bejegenden. Door de ligging van Aden komt Engeland inderdaad in het oppergezag der Roode Zee, en kan met deszelfs aldaar ras te vermeerderen invloed, den geheelen handel van het rijke Yemen en van de daarmede handelende volksstammen, naar eigen zin en lust drijven en monopoliseren. Dat engelsch goud doet wonderen. Na het sluiten van het viervoudige Verbond, heeft het wel onder eenen kundigen generaal, een zamenraapsel van allerlei volk als hulpbende naar Spanje gezonden, en hare vloot laten kruisen langs de kusten; maar daarvoor werd Bilbao de stapelplaats van engelsche koopwaren; daarvoor werden los Passages en St. Sebastiaan plaatsen die Engeland bevestigde en voorshands in bezit nam; en weldra vermag het daardoor ook Ceuta en Minorka in bezit te nemen, indien het spaansch betuur de voorgeslagen leening goedkeurt, waarvoor die beide punten de waarborgen zouden zijn. Wel zou de leening binnen tien jaren moeten zijn afgelogd; maar dewijl de spaansche schatkist zulks nog wel in geene eeuw zal kunnen doen, zou het te sluiten verdrag aan Engeland de sleutels der Middellandsche Zee geven, zooals dat van Unkiar-Skelessi aan de Russen die der Dardanellen gegeven heeft. Maar wat doet Frankrijk inmiddels! het bezit door magt van troepen en geweld van wapenen, een groot deel der noordelkijke kust van Afrika. Of het wel zoo gelukkig als Engeland wezen zal in de kolonisatie, valt te betwijfelen; maar middelerwijl geeft Afrika aan de onrustigen in Frankrijk de gelegenheid, om het moederland niet tot last te zijn. Doch indien de fransche staatkunde de bewuste spaansche leening en interventie van Engeland niet weet te verijdelen, dan legt het zich daarmede een strik om den hals, dan wordt de doorvaart der zeëengte naar den grooten Oceaan voor Toulen en Marseille afhankelijk gemaakt van den wil eener haar altijd afgunstig geweest zijnde Natie, en is het niet bij magte om uit de zeehavens aan de westkust zoo groote vlooten af te zenden, als het magtig Rusland dit zelfs nog uit het Noorden kan doen. Bij de mogelijke uitbarsting van den oorlog tusschen Turkije en Egypte, zou het niet onwaarschijnlijk zijn, dat de Fransche en Engelsche belangen eene botsing ondergingen, waarvoor men wel bij de jongste aanvrage om tien millioenen franken heeft willen waken, maar die nadeeliger voor de Franschen dan voor het altijd onafgebroken doorgezet Engelsch handel-stelsel - waardoor het de geheele beschaafde wereld aan zich cijnsbaar maken wil- zou kunnen worden; want, daar de Franschen tot hiertoe niet wel geslaagd zijn in de bewaring hunner kolonien of veroveringen, waarvan de oorzaak niet in de wisselvalligheid der fortuin, maar in de gevolgde stelsels moet gezocht worden, en Engeland daarentegen die steeds heeft weten te bewaren, zoo is het te verwachten, dat bij eene conflagratie van belangen, de magt van Engeland meer uitgebreid, die van Frankrijk verzwakt zou worden en ligtelijk worden betaald met het verlies der met zoo veel bloeds gekochte Afrikaansche overwinningen, die dan wel niet anders dan tot Engelsche kolonien ter voortzetting van de reeks van vaste punten, welke die mogendheid in de Middellandsche Zee heeft, zouden kunnen gebezigd worden. — Zoo zou de gevreesde conflagratie mede kunnen werken, om geheel de vaart der Middellandsche Zee in de magt van Engeland te stellen, tenzij Frankrijk in staat is, om tijdig zich aan andere mogendheden aan te sluiten, ten einde Spanje te beletten, dat het Ceuta en Minorka aan Engeland in bewaaing geve.

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.